

Doel voor ogen Blindenprojecten Azië

In 1998 is de stichting
Doel voor Ogen opgezet
door Frans van Bennekom.

*"Ik heb in de loop der jaren
veel gereisd, alleen, en met
mijn dochter. Vooral in Azië.
Mijn interesse in ontwikke-
lingshulp en de grote gast-
vrijheid aldaar is voor mij een
aanleiding om iets (terug) te
doen. Toen ik Sabriye tegen-
kwam en van haar blinden-
project hoorde was het voor
mij duidelijk. Via een stichting
moet er ook uit Nederland
financiële steun naar het
project in Tibet."*

De doelstelling van de
stichting is het verlenen van
materiële en immateriële steun
aan visueel gehandicapten in
Azië. Om deze doelstelling te
realiseren steunt Doel voor
Ogen de blindenprojecten van
Braille Without Borders.

In de statuten van de stichting
staat dat de stichting op geen
enkele wijze politiek, religieus
of anderszins gebonden is.
De statuten bevatten uiteraard
de gebruikelijke bepalingen en
zijn voor iedereen ter inzage

Bestuursleden:

G. van Bennekom
C. v.d. Horst-Tenberken
M. Houweling
C. Schlaghecke

Secretariaat stichting
Doel voor ogen
Dreef 13A
1861 TZ Bergen
072 - 5895967

doelvoorogen@gmail.com
www.doelvoorogen.nl
rek.nr: 53.92.38.120

Braille Without Borders december 2007

"Beste ouders, maak je geen zorgen om je kinderen. De boerderij
is schoon en het eten is uitstekend"

Met deze woorden zwaaide de plaatsvervangend burgemeester van Lhasa een nieuwe groep blinde leerlingen uit naar de trainingsboerderij in Shigatse, begeleid door hun ouders en meneer Wangchen Geleg, de vice-president van de Tibet Disabled Persons Federation. En hij voegde daar nog aan toe: 'Door het werk van de Tibet Disabled Persons Federation en de organisatie Braille without Borders worden de blinden in Tibet nieuwe kansen geboden. Met de voorbereidingschool in Lhasa en het vakopleidingscentrum in Shigatse zijn Tibets blinden in staat om te integreren in het reguliere onderwijs en het beroepsleven.'

Deze woorden van een hooggeplaatste overheidsambtenaar in Tibet geven een goed beeld van de acceptatie van het project in Lhasa en de trainingsboerderij in de regio Shigatse/Pelshong. In feite is de boerderij zelfs een favoriete picknickplek voor Tibetaanse en Chinese overheidsambtenaren geworden. Zodanig zelfs dat deze ambtenaren een verzoek in hebben gediend voor het plaatsen van officiële bewegwijzering naar de boerderij. Te veel van hen zijn er per ongeluk voorbijgereden en moesten op de snelweg keren. Uiteraard kunnen konvois van de regering zich dat wel permitteren!

ཀའཕ་གང་ ཙ་ཚེ་ལྷ་ ཏ་ཐ་ད་ན་

We hadden dit jaar, en natuurlijk vanaf het allereerste begin van
Braille Without Borders, niets kunnen bereiken zonder uw vertrouwen, ideeën,
suggesties, genereuze ondersteuning en belangstelling.

In dat licht bezien en bij deze gelegenheid willen we u dan ook oprecht bedanken,
ook namens ons almaar uitbreidende internationale team van medewerkers.
Het zou prachtig zijn als u onze wederwaardigheden en onze dankbaarheid
met familie en vrienden zou willen delen.

Paul en Sabrye

Het blindencentrum in Lhasa is altijd een "hulp-voor-zelfhulp-project" geweest. In 2006 ging het project een belangrijke fase in: de doe-het-zelf fase. De belangrijkste taken, zoals boekhouding, het plannen van curricula en vergaderingen met ambtenaren, die Sabriye en Paul tot nu toe uitvoerden, zijn grotendeels overgedragen aan de Tibetaanse medewerkers. Deze belangrijke stap naar onafhankelijkheid verloopt echter niet altijd even gemakkelijk.

Enkele personeelsleden konden schijnbaar niet aan deze nieuwe situatie en de bijbehorende grotere verantwoordelijkheden wennen en hebben daarom gekozen om zich van het project terug te trekken. Inmiddels hebben verscheidene eerste generatie leerlingen deze personeelsleden vervangen. De nieuwe en zeer jonge collega's zijn erg gemotiveerd en geëngageerd. Ze voelen zich vrij en zeker genoeg om bij de ontwikkeling van nieuwe onderwijsmethodes en plannen mee te werken en op deze wijze nieuwe structuren tot stand te brengen. De motivatie van deze nieuwe onderwijzers wordt niet altijd toegejuigd door het wat oudere personeel. "Zij zijn nog te jong!" klaagde een oude lerares over haar nieuwe collega's die ooit haar leerlingen waren. "Hoe oud moet je zijn om je eigen ideeën te hebben?" is de wedervraag van Kyila. Zij is net uit Engeland teruggekeerd waar ze een eenjarige studie Engels heeft gevolgd. Ze is met interessante nieuwe ideeën en plannen voor het project teruggekeerd. Kyila heeft samen met Yudon, die eerder op een reguliere school in Tibet heeft gezeten, de Engelse en Chinese leerplannen hervormd en nieuwe onderwijsmaterialen georganiseerd. Zij hebben ook op hun eigen manier de Muizenklas heringericht. Gyenzen, een vroegere

Kyila in de Muizenklas

leerling, leidt nu de brailleboekdrukkerij en is verantwoordelijk voor de brailleboeken waaraan de leerlingen behoefte hebben die aan reguliere scholen onderwijs volgen.

Deze jonge enthousiaste leraren, de "Bende van Drie" zoals ze worden genoemd, proberen ook om met oude negatieve werkgewoonten te breken. "Zij die om een geldige reden verhinderd zijn te onderwijzen moeten zelf voor vervanging zorgen." en: "Zij moeten de vervanger "terugbetalen" door enkele lessen van hem of haar op een ander tijdstip over te nemen." De kok jammerde onlangs dat het vroeger nooit zo strikt was. Nieuwe bezems vegen schoon. Deze nieuwe bezems zijn tenslotte jong, energiek, gemotiveerd en Tibetaans. "Ik wil niet luisteren naar nieuwe regels die mij door mijn vroegere leerlingen worden opgedragen," broemt een andere leraar. "Wij kunnen het project alleen maar leiden als we allemaal samenwerken," stellen Kyila, Yudon en Gyenzen vast. Ze zijn bij het horen van de reactie van sommigen van hun oudere collega's verrast en ook voor een deel teleurgesteld.

Sabriye en Paul willen deze interne conflicten zo veel mogelijk door hen zelf laten oplossen. Ze zijn echter blij met de frisse wind en de positieve stemming die het nieuwe, jonge personeel teweegbrengt. Ze merken dat de houding ook door de jonge leerlingen wordt overgenomen. Sabriye en Paul hopen en vertrouwen erop dat deze jonge nieuwe leiding óók, met behoud van hun enthousiasme, openstaat voor de adviezen van de ouderen.

ཀའ་ལ་གང་ཅ་ཆ་འཕྲ་ ཀའ་ལ་གང་ཅ་ཆ་འཕྲ་

Het onvergetelijke verhaal

In het voorjaar van 2007 hebben de leerlingen van de voorbereidingsschool een verhalenvertelwedstrijd georganiseerd. Alle leerlingen, dus van alle leeftijdsgroepen, kregen de opdracht om een verhaal te bedenken. Er waren drie categorieën: dierenverhalen, mensenverhalen en spookverhalen. In de categorie dierenverhalen won de 14-jarige Jampa Kelsang, met het verhaal over "De tijger en het hert", een relaas over een wereldwijd hert dat ontsnapt aan een tijger. De 5 jaar oude Nyima Punzog won in de categorie spookverhalen. De ongebruikelijke titel van zijn nog ongebruikelijkere verhaal was: "De geest in de betegelde badkamer". Winnaar in de categorie mensenverhalen werd de 17-jarige Dachung met zijn vertelling: "Het onvergetelijke verhaal". Dit verhaal gaat over de liefde tussen een blinde jongen en een ziend meisje en de complicaties die dat met zich meebrengt. Het verhaal werd ten gehore gebracht als radiohoorspel, in het Engels, waarbij alle rollen en de gehele muzikale begeleiding door kinderen van het blindencentrum werden verzorgd.

Norbu en Chungla in het kaasparadijs Nederland

Norbu is 16 jaar en een leerling van de eerste generatie van het blindencentrum in Lhasa. Hij is samen met Chungla in september 2006 naar Ommen geweest om op de kaasboerderij van Marinus en Joke Post meer over professionele kaasproductie te leren. Marinus schreef enthousiast over de motivatie van zijn Tibetaanse leerlingen en Norbu en Chungla waren zelf ook erg verbaasd over hoeveel ze in deze korte tijd hadden geleerd. Beiden werden getraind in het maken van verschillende soorten kaas, in het gebruik van

verschillende machines en gereedschappen en ze kregen een training in het houden van melkvee.

Mike, onze Canadese collega op de boerderij in Shigatse, is de gelukkige testpersoon en uitverkoren om van de nieuw verworven kennis te profiteren: kaas met uien, knoflook of lokale kruiden, kaas met zongedroogde tomaten, kaas met noten. Hun experimenteel enthousiasme kent geen grenzen zodat men ze soms met zachte hand een beetje moet afremmen!

Massagekliniek

De kliniek is het resultaat van een driejarige opleiding in massage en fysiotherapie. De kliniek werd meer dan twee jaar geleden geopend door

de eerste gediplomeerde masseurs, Kyila en Digi. Later werden zij vergezeld door nog drie andere vers gediplomeerde masseurs, Tenzing, Tashi en Drolma. Sindsdien is de massagekliniek uitgebreid. Ze bieden verschillende vormen van massages aan: Chinese massage, Thaise massage, fysiotherapie, accupressuur en oliemassage. De kliniek ligt in het centrum van Lhasa op de belangrijkste weg tegenover het Hotel Kyichu. Het is een attractie voor zowel westerse als Aziatische toeristen. In de betere hotels en restaurants in heel Lhasa hangen posters om reclame voor de kliniek te maken. De kliniek heeft ook een graad van onafhankelijkheid bereikt. Ze heeft geen subsidies meer nodig van Braille

Without Borders. De manier waarop de leiding werd benoemd is ook nieuw. Oorspronkelijk heerste er de traditionele Tibetaanse houding: de meest

verantwoordelijke positie zou naar de oudste gaan. Met andere woorden, er werden geen speciale talenten of kwalificaties vereist, behalve de leeftijd. De manager, zo werd ook verwacht, zou het meest verdienen en zou het minst hoeven te werken. Het liep echter anders. Uiteindelijk werd besloten dat de manager iemand moest zijn die kan motiveren, kan aanmoedigen en, met collega's, klanten en ambtenaren kan communiceren in drie talen: Chinees, Tibetaans en Engels. Wie werd er gekozen? De jongste masseur. Lobsang, 17 jaar oud, geboren in Lhatse, een klein dorpje ongeveer 400 km ten Westen van Lhasa. Tenzin werd gekozen als boekhouder. Onder hun leiding is de kliniek gegroeid en voorzien van een groot reclamebord.

Massage-studenten uitgenodigd in Peking

De Chinese gehandicaptenorganisatie heeft vijf leerlingen en een docent uitgenodigd voor een vijf maanden durende, uitgebreide cursus in medische massage. Alle studenten zullen een nationale vergunning krijgen en de kosten zullen door de staat worden gedragen.

Gyendsen naar Japan!

Gyendsen, die tot de eerste groep leerlingen in Lhasa behoorde, heeft de Ikeda ICT 2007 Scholarship toegewezen gekregen. De acht blinde en visueel-gehandicapte studenten, die van overal ter wereld voor deze beurs zijn geselecteerd, hebben in augustus 2007 een intensieve computeropleiding in Maleisië gevolgd en hebben daarna ook nog een bezoek aan Japan gebracht. De kosten voor Gyendsen, inclusief een laptop voor hemzelf, zijn gefinancierd door de World Blind Union Asia Pacific.

Gyendsen komt uit Lokha en al op jonge leeftijd werd ontdekt dat hij erg intelligent was. Toen hij 7 was werd hij geselecteerd om op 12 jarige leeftijd naar Peking te gaan om daar te studeren. Toen hij 9 jaar oud was is hij echter blind geworden. Zijn ouders hebben hem van school gehaald en hem thuis gehouden. Enkele jaren later werd Gyendsen door een Duitse ontwikkelingsorganisatie naar het project van Braille Without Borders gebracht. In korte tijd heeft hij de drie verschillende brailleschriftsystemen voor Engels, Tibetaans en Engels geleerd.

Gyendsen en Sabriye in 1999

Hij was één van de eerste blinde leerlingen die zichzelf in een reguliere basisschool heeft geïntegreerd en ongeveer een jaar geleden heeft hij de aanvraag naar de organisatie in Japan gestuurd die een beurs voor een IT training in Maleisië en Japan te vergeven had.

Gyendsen en Sabriye in 2007

Biologische bakkerij/koffiehuis

In juni 2007 is begonnen met de bouw van de biologische bakkerij annex koffiehuis. Dit project is als volgt ontstaan: de afgelopen twee jaar is er op de boerderij een organische hooglandrogge verbouwd. Paema Wangyel, een Tibetaan die in Duitsland woont en zelf bakker is, en een vriend van Braille without Borders, wilde graag naar Pelshong komen om blinde studenten op te leiden in alle ins en outs van het bakkersvak. Behalve dat hij daarbij nog een keuzemogelijkheid, een vakopleiding, voor onze blinden creëert, ziet Paema de bakkerij ook als een slimme zakelijke stap. Traditioneel Tibetaans brood wordt alleen van gerst en tarwe gemaakt. Het brood van de boerderij wordt verrijkt met rogge, een gezonde toevoeging -- met veel voedingswaarde -- aan het traditionele Tibetaanse eetpatroon. De bakkerij zal de eerste volledig biologische bakkerij in Tibet worden.

In eerste instantie zal dat waarschijnlijk geen pluspunt voor de verkoop op de lokale markt zijn. Maar de bakkerij ligt aan de hoofdweg tussen de Nepalese grens en Lhasa, waarover ieder jaar in het toeristenseizoen duizenden Europese toeristen reizen die aan biologische producten vaak de voorkeur geven. Andere biologische producten zoals kaas en groentes, geproduceerd door de blinden, kunnen dan ook ter plekke worden gekocht. En in combinatie met de bakkerij/worsten-makerij/koffiehuis/medische massagepraktijk, én een (schoon!) ecologisch composttoilet zal dat aantrekkelijk voor hen zijn. Het complex zal komen te liggen op een aangename plek op de boerderij, nl. aan de eendenvijver die omgeven is door wilgenbomen. Dit project wordt grotendeels gefinancierd middels een donatie uit de VS en een organisatie uit Hong Kong.

Trainingsboerderij Shigatse

ཏ་ཐ་ད་ན་ ར་ལ་ཤ་མ་

De inwonende Tibetaanse semi-mastiff hond is de trotse vader van achttien puppies geworden! De helft van de pups zijn liefdevol door de families van onze leerlingen opgenomen. De andere helft is goedgekeurd en daarna geadopteerd door de blinde leerlingen zelf. Het 'goedkeurings' proces omvatte heel wat geknuffel en met een filosofie van 'wat van ons is is van jou', 'mi casa est su casa'. Zodoende genieten de puppies van regelmatige oefeningen in de gym, met name op de loopband. Het trainingsprogramma voor de jonge honden is aangepast: Eerst lopen de puppies op hun voorpoten, dan hun achterpoten en dan op alle vier, natuurlijk liefdevol door de handen van de blinde leerlingen ondersteund.

In 2006 heeft Braille Without Borders verschillende prijzen ontvangen

- In september 2006 ontving Sabriye Tenberken de "Chomolongma Vriendschaps Award" van de overheid van het Autonome Gebied Tibet.
- In oktober 2006 ontving Sabriye Tenberken de "Nationale Vriendschaps Award" van de Chinese overheid in Peking.
- In oktober 2006 ontvingen zowel Sabriye Tenberken als Braille zonder Grenzen de "Mother Theresa Award". De prijs werd uitgereikt door het St. Bernadette Institute of Sacred Art.
- In november 2006 ontving Sabriye Tenberken de "Kinderpreis" voor haar werk met blinde kinderen. De prijs werd uitgereikt door de Junior Verlag in Neurenberg.

In oktober 2006 ontvingen zowel Sabriye Tenberken als Braille Without Borders de "Mother Theresa Award".

The School of Totnes, Engeland

ཏ་ཐ་ད་ན་ ར་ལ་ཤ་མ་

In 2005/2006 hebben twee blinde leerlingen deelgenomen aan een cursus Engels in Totnes. Kyila heeft de Intermediate en de Advanced intermediate cursus gevolgd. Nyima is een half jaar langer in Engeland gebleven en heeft de Upper intermediate cursus afgesloten. Kyila en Nyima volgden de opleiding gezamenlijk met (ziende) leerlingen uit Europa en Azië. De schoolboeken moesten natuurlijk in braille worden vertaald. Dit is voor een deel in de eigen brailleboekdrukkerij gedaan, de rest werd geleverd door het Royal National Institute for the Blind in Engeland. Gedurende de cursustijd hebben beiden zoals ook alle andere leerlingen bij gastfamilies gewoond en al spoedig vonden ze zelfstandig hun weg door Totnes. Kyila en Nyima maakten snel vrienden en dankzij de enthousiaste hulp van hun leraren en gastfamilies konden de klassen met succes worden gevolgd. Kyila en Nyima, die beide zeer onafhankelijk zijn, ondernamen al snel kleine reizen en gingen alleen naar Londen. Sabriyes moeder Cornelia van der Horst-Tenberken bezocht hen gedurende de cursus regelmatig om toezicht te houden op hun welzijn en vooruitgang. Tijdens hun verblijf in Totnes wilden Kyila en Nyima een school voor blinden in Engeland bezoeken. Hier konden ze ideeën opdoen voor de school in Lhasa.

ཏ་ཐ་ད་ན་ ར་ལ་ཤ་མ་

Sabriye en Paul dachten dat dit misschien een probleem zou kunnen zijn. In vergelijking met de Engelse blindenschool zouden zij de indruk kunnen krijgen dat de school in Lhasa niet zo up-to-date is. Achteraf waren Sabriye en Paul erg verrast door hun reactie. Beiden waren, zoals verwacht, erg onder de indruk van al het geavanceerde computer materiaal en de technische kennis van de Engelse blinde studenten. Ze schenen echter ook behoorlijk geamuseerd te zijn over de interessante maar "onnodige" gadgets, zoals kleine apparaatjes die blinden vertellen of een glas al of niet vol is, of een andere die laat horen of het buiten regent of de zon schijnt. Maar toen kwamen Kyila en Nyima met een belangrijke opmerking: de blinde kinderen die naar de school in Lhasa gaan, zijn veel getrainder en beter in het gebruik van braille! "Op de school in Engeland werken de blinden uitsluitend met sprekende boeken en speech-synthesizers," zei Nyima, "maar dat heeft niets met echt lezen te maken." En Kyila merkte op dat terwijl de blinde studenten in Tibet geen enkel probleem hebben om de witte blindenstok te gebruiken, de blinden in Engeland zich hier wat voor schijnen te schamen. Zij willen niet als blinde persoon herkend worden en ze kunnen zich daarom ook niet voorstellen om zelfstandig te reizen.

Documentaire "Blindsight"

Op 6 december 2007 gaat de documentairefilm Blindsight in de Nederlandse bioscopen in première. Deze documentaire verhaalt over de poging van zes blinde leerlingen uit Lhasa om de berg Lhagpa Ri, nabij de Mount Everest, te beklimmen. Hun gids daarbij was de ervaren bergbeklimmer Erik Weihenmayer, de eerste blinde die ooit de Mount Everest heeft beklommen. De film heeft inmiddels al 4 publieksprijzen in de wacht gesleept: Berlinale, Palm Springs, AFI Los Angeles en in oktober 2007 in Gent. Zie voor verder informatie: www.blindsightthemovie.com en in NL www.cinemien.nl

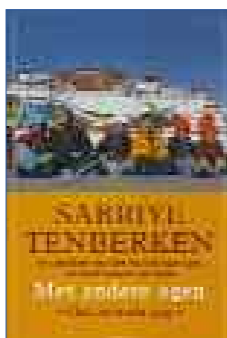
International Institute for Social Entrepreneurs, Kerala

In 2008 wordt het internationale opleidingscentrum voor het opzetten van sociale projecten gericht op het werken met blinden geopend. Het centrum gaat volwassenen opleiden in management, fondsenwerving, boekhouding, communicatie, sociale vaardigheden, conflictmanagement etc. en alle andere vakken die nodig zijn zodat de deelnemers in staat zijn sociale projecten in hun eigen land op poten te zetten. Braille Zonder Grenzen concentreert zich daarbij vooral op het trainen van blinden en slechtzienden. De projecten in Tibet dienen als model.

Dankzij het vele werk dat Tigi Philip, onze manager ter plaatse en een groep zeer gemotiveerde docenten hebben verzet, is het leerplan, variërend van management en psychologie tot sociale vaardigheden nu gereed gekomen. Er kunnen nu een directeur en hooggekwalificeerde docenten worden aangesteld. Het instituut had een nieuwe naam in het Engels nodig die duidelijk maakt dat de opleiding uitdrukkelijk gericht is op leidinggeven en verantwoord ondernemen op het gebied van innovatieve, sociale projecten. Door de tot nu toe gebruikte naam werd het instituut vaak ten onrechte aangezien voor een traditioneel opleidingscentrum voor gewone ziende docenten. Onlangs hebben we besloten tot de naam: BWB - International Institute for Social Entrepreneurs.

Boeken

In februari waren Sabriye en Paul en paar dagen in Nederland voor de promotie van Sabriye's tweede boek *Met andere ogen*. Behalve diverse lezingen, werden ze ook geïnterviewd in de actualiteitenrubriek Netwerk en waren ze te gast bij 'Het oog op morgen' op Radio 1.

Voor wie Duits kan verstaan, wordt van Das siebte Jahr in januari 2008 een audioboek uitgegeven door Verlagsgruppe Lübbe in Duitsland
ISBN: 978-3-7857-3442-1(3-7857-3442-5)

Het bijzondere aan deze cd is dat hij helemaal door blinde (Duitse) kinderen is ingesproken. Blinden en slechtzienden kunnen de (luister)boeken van Sabriye Tenberken (*Mijn weg leidt naar Tibet* en *Met andere ogen*) overigens ook op cd lenen bij:

Stichting Loket Aangepast-lezen, Postbus 84010
2508 AA Den Haag tel.: 070 3381500

Eerder verschenen boeken van Sabriye Tenberken zijn:
- "Mijn weg leidt naar Tibet". Uitgeverij Sirene, Amsterdam
ISBN 90-5831-069-8
- "Tashis neue Welt", Cecilie Dressler Verlag, Hamburg,
ISBN 3-7915-1998-0

Donaties

Samenvatting 2006	
Saldo 1 januari 2006	
Bestuursrekening	€ 4.514,00
Depositorekening	€ 43.221,70
	€ 47.735,70
Bij:	
Donaties 2006	€ 80.439,88
Rente	
Bestuursrekening	€ 5,64
Depositorekening	€ 362,92
	€ 368,56
	€ 80.808,44
Subtotaal	€ 128.544,14
Af: Kantoorkosten	€ 1.903,79
Subtotaal	€ 126.640,35
Af: schenking	
Braille Without Borders	€ 107.000,00
Saldo 31 december 2006	€ 19.640,35
Specifiek saldo:	
Bestuursrekening	€ 19.305,73
Depositorekening	€ 334,62
	€ 19.640,35

Op internet, www.braillewithoutborders.org, kunt u extra informatie krijgen.

Secretariaat stichting "Doel voor ogen"

Dreef 13A

1861 TZ Bergen

072 - 5895967

E-mail: doelvoorogen@gmail.com

www.doelvoorogen.nl

KvK. 34109772

Financiële steun is zeer welkom op ABN - AMRO 53 92 38 120

onder vermelding van: Stichting Doel voor ogen.

De stichting is op geen enkele wijze politiek, religieus of anderszins gebonden.

Ons doel is het verlenen van materiële en immateriële steun aan blinden en slechtzienden.

Doel voor ogen
Blindenprojecten Azië